

Verslag Symposium End of Waste

31 oktober 2017

Inleiding

De circulaire economie is een grote uitdaging. In de industrie zijn er vele voorbeelden van producten of stoffen die voor het ene bedrijf een afvalstof zijn, maar die – soms na bewerking – bij een ander bedrijf kunnen worden toegepast.

Bij het nuttig aanwenden van in het afvalstadium geraakte producten of stoffen is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Er gelden namelijk voor de opslag, het transport en de overdracht van afvalstoffen strenge regels. Voor de ontvangst van afvalstoffen moet bijvoorbeeld doorgaans een vergunning bij de ontvangende partij aanwezig zijn die dit expliciet toelaat.

Er is een mogelijkheid om een einde te maken aan de afvalstatus van een bepaalde stof, maar de procedures die hiertoe leiden, zijn langdurig, verschillen per stof en nogal ingewikkeld. Het resultaat is dat veel bedrijven hierop afhaken en dat veel kansen onbenut blijven. Bovendien kan het overtreden van afvalregels grote gevolgen hebben, zowel op individueel als bedrijfsniveau.

Op 31 oktober organiseerde Deltalinqs een symposium over dit onderwerp.

Symposium

Het symposium op 31 oktober jongstleden werd bezocht door een breed publiek uit bedrijfsleven en verschillende overheidsinstanties. Na een welkomstwoord door Alice Krekt gaf Martin de Bree als middagvoorzitter een korte inleiding op het thema. De vraag hoe met het begrip afval om te gaan vormt één van de kernpunten van de circulaire economie. Jeanette Ozinga gaf vervolgens een beeld van de verschillende manieren om antwoord te krijgen op de vraag of een bepaalde stof nu afval is of niet. Jan Teekens van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat presenteerde het project Make it Work waarin internationaal wordt gekeken hoe eco-innovaties kunnen worden bevorderd. Uit de presentatie kwam naar voren dat de traditionele manier waarop de regels omtrent afval zijn opgesteld, niet meer past bij de circulaire economie. Marja Achterberg en Joke Teeninga van Rijkswaterstaat praatten de deelnemers bij over de laatste ontwikkelingen en een nieuwe leidraad over afval.

In het tweede gedeelte van het symposium gingen de deelnemers aan de slag om oplossingen te verkennen. Opvallend was de bereidheid van alle deelnemers om tot constructieve ideeën te komen. Uit de zeer geanimeerde discussies kwamen enkele opmerkelijke voorstellen naar boven, zoals:

- Overheid en bedrijfsleven zouden veel meer samen moeten optrekken om per geval tot oplossingen te komen. Stel bv. een circulair akkoord op tussen private en publieke partijen met een belangrijk boegbeeld, mogelijk de SER.
- Houd in het ontwerpproces van stoffen en producten al rekening met het tweede leven. Belast eventueel niet duurzame producten met heffingen.
- Degradeer stoffen niet te snel tot afval; Nederland zou soms wel wat minder streng in de leer mogen zijn bij het formeel toepassen van afvalregels.
- Waarom niet het begrip afval helemaal afschaffen en alleen oordelen op het risico of effect van de toepassing of werkwijze?
- Zoek innovatiepioniers op sectorniveau en beloon deze (bijvoorbeeld met subsidies). Geef (gedoog)ruimte op basis van Green Deals om te experimenteren.
- Er is nog veel onbekendheid met de regels: informeer betrokkenen door middel van workshops of een campagne.
- Integreer de afval- en productregelgeving (EURAL-REACH-CE) op basis van een risicobenadering.
- Zet een stroom-/materialenvolgsysteem op waarin de status van de stof (afval of niet) niet meer uitmaakt.

Tijdens deze boeiende middag leerden de open gesprekken dat er weliswaar nog veel te doen valt, maar dat er veel bereidheid bij overheid en bedrijfsleven is om samen de problemen aan te pakken.